

04. oktober 2019

UKA 2019/7-2
Aqqalu C.Jerimiassen

2020-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Atassummiit ineriartorneq aningaasaqarnikkut peqqinnartuussasoq angorusuttuuannaqaarput, innuttaasullumi sulilluartut pisortanut utaqqiinnanngitsut aningaasarsiorneq peqqinnartuq pilersissinnaavaat. Nunatsinni aningaasarsiorneq siuariartorniarnitsinni inuttut ataasiakkaatut nunaqqatitsinnut sinngatuallaartarpugut qaqiartulertortatsinnut, illuaniillu nunanit allaniit aggerlutik aallartikkaangata arsaarsineralertarlugit suliassaraluatsinnik. Uagulliuna inuiaqatigiittut nammineq siulliulluta aallartinnnginnitta kingueri tamakku. Uparuartuillaqqissullumi tamanna qineqqusaarutigilluartaqaat, tassami ilaatigut immaqa sakkortusaarneq anguniangaqarnerminngaanniit iluatsitsinarnerusimavoq, tamannali pivallaassanngilara.

Taamaattorli eqqarsaammernarsinnaasut arlallit tikittaraatigut, suliassanik annertuunik suliqaarniarnitsinni naalagaaffeqatigiinnerup iluani suleqatigiissuteqarnissatsinni angusinnaasaraluagut ukiorpassuarni aalajaallutik sulisut katersaannit akilerneqartussanngormata. UKA2017 naalakkersuisooqatigiisusut partiit pingasut ajoraluartumik innuttaasut naamminneq sulinerminni katersaannik “tigusiinnarmata” kr.475 millioninik annertussusilinnik, ilanngaatigineqarsinnaanerinit sumilluunniit periarfissartaqanngitsumik. Piffissaq qaninneq KAIR-imut nuussinermi aningaasat taakku nuimmata inuiaqatigiit akunnattumik qaffasinnerusumillu isertitaqartuusut kamaqqasimassaqsut takorloorneqarsinnaavoq, taakkuummatami pilliuteqartinneqarnerpaasimasut PFA Soraarneq atorunnaarsinneqarnerani aningaasarpassuarnik tigusiinnarnermut.

Inuit innarluutiltagut meerartagullumi illersuisoqalereersimalerput, taamatuttaarlu piffissaq kingulleq Utoqqaat illersuisoqalernissaat suliniutingalutigu, tassuunakkullu aningaasanik pissarsiniarnermi Atassummiik qularutinginagu oqaatigisinnaavarput, suliqaq naammasineqarniarli aningaasallu 27 01 07-imiittut kr.500.000-inut apparteriarlugit Utoqqaat illersuisoqalernissaat pimoorullugu aallunneqaqqullugu, tassanissaarlu aningaasat ilai Inuit innarluutillit Meeqqallu illersuisuannut tapiissutaasartut kr.500.000-inilluunniit qaffaateqartillugit.

Nunarput ullumikkutut inissisimatillugu, Atassummiik isumaqarpugut nassuersinnaaneq peqqinnartuusoq, tassami peqqinnissaqarfitta ingerlarnga qiviaraanni kialluunniit innuttaasup sullinneqarnermi ataavartuunissaa sumiiffimmini kissaatigissammagu nunami taama isorartutigisumiitilluta. Peqqinnissaqarfimmut tapiissutaasartut annikillisarneqarsinnaanngitsut nalunngiarput, illuanilli suli annertunerusumik aningaasanik atorfissaqartitsisoqartoq nalunatigu. Sulisut qasuttuillutik peqqinnissaqarfitsinni suliuarput, nersungassaaqaat, taamaakkaluartoq uagutsitulli inuinnannguakkuluungamik qasusarput eqqisisimaartiariaqarlutilluttaaq. Peqqinnissaqarfitta aningaasalersornera unammillernarluinnartumi inissisimatipparput, Atassummiillumi piffissami qaninnermi allaat oqariartuutigilersimallutigu Peqqinnissaqarfip

naalagaaffimmut uterteqqinneqarsinnaanera periarfissiuuttariaqartoq, tamannalu piffissami tullinnguuttumittaaq suli qaqeqqittarumaaripput naatsorsuutigineqassaattaaq.

Konto 40 eqqarsaatigissangaanni, Atassummiik oqarsinnaavugut, naammagisimaarnartumik suliarineqarsimasoq, ilinniartitaanerlu eqqarsaatigalugu aningaasat ajorineqarsinnaanngilluinnartut. Taamaattorli 40 94 18 qiviaraanni ippinnalaarsinnaavoq, sooq tassani Katuaq kisimi ilaanersoq, tassami Sisimiuni Taseralik, Ilulissanilu Sermermiut piutillugit sooq taannarpiak kisimi taperneqartarsimassanersoq paaserusunnarsinnaammat. Taamatuttaarlu 40 94 16 tassa najukkani tv-kkut najukkanilu radiukkut aallakaatitsivinnut tapiissuteqartarneq tullianut 40 94 17-imut (KNR) naleqqiukkaanni nikingangaatsiartoq takuneqarsinnaammat, sinerissallu sinneranit tusartakkangut eqqarsaatigissangaanni aningaasat taamatut isikkoqartillugit eqqarsarnartoqarsinnaavoq ilumut piviusorsiorpa taamatut inissisimatissallugit?

Inuussutissarsiornermut siuariartortitsiuarneq nunatta aningaasarsiorneranut qiteriniartussaavarput, apeqqutaavorli qanoq nunatta siulersorneqarnerani soqutigigitigineripputaaq nunatsinni namminersorlutik inuussutissarsiortertatta siursaaviginissaat. Takornariqarnerup unittoortutut nalilerniarneqarnera Atassummiik upperinngilarput, nunattali takornariaq iluanaarutiginerusariaqaraa Atassummiik oqariartuutiguarlugu. Soorlumi Atassummi inatsisartunut ilaasortaasimasoq oqarnikuusoq, aningaasaq nammineerluni matukkut iserunnangitsoq. Ilumoorluinnarporlumi taanna inuussutissarsiornermut siuariartortitsiniarnitta aqqani qiningaasugut naalakkersuisullumi soqutigisarinerusariaqarparput aningaasalersornerullugulu. Mittarfiit pingasut naammassinerisigut inuussutissarsiorneq nammineerluni siumut saakkunnangilaq, inuilliuna suliassaar, nunatta aningaasaqarneranut isumalluarnartumiinniarutta inuussutissarsiornermut samminersumik ingerlariuseqartariaqarpugut. Atassummiik inuussutissarsiuutigalugu nipilersornermut tapiissuteqartariaqarnera pingaartuutipparput, nunattami avammut nittarsanneqarnerani kiinnanut ilaalluinnartut kulturip ataanut pitusimaniaannarsinnaannginnatsigit.

Inuussutissarsiorneq suli siursaavigilluarnissaanut Greenland Business taavalu Visit Greenland suli siursaavigiuarartariaqarpagut, illuanilli taakkunungassaaq piumasaqarnerusariaqarluta nunatsinni namminersorluni inuussutissarsiorsinnaanerup aqqutissiuunnissaannut paasisitsiniaajuarnissaannik. Taamatuttaaq inuussutissarsiornerup iluani siursaaqqissagutta akileraarutip apparsarneqartuarnissaa siunertaasariaqarpoq, akileraartarnikkut artukkiinngitsumik aallarnisarnissaaq orniginarnerulersissavaa.

Kiffartuussinermut isumaqatigiissutinut aningaasaliissutit imaatigut angallassineq isigigaanni, ajoraluartumik innuttaasut ilaannaanut tamanna atuuppoq, isertuutissanneqqaarpullumi Atassummiik umiarsualeeqqinnissamik siunnersuuteqaraluarneqarsinnaanni avannamuunerusoq aasakkut aqquut pitsaangorsaaaviginissaannut isuma asiutiinneqarmat. Kiffartuussinermut isumaqatigiissut nunarput tamakkerlugu atuuttusariaqarpoq. Atassumiimmi uperingatsiguttaaq angallanneq eqaannerusumik ingerlanneqarpat aningaasarsiorneq inuussutissarsiornerlu pitsaannerusumik inerisitaqarfiusinnaasoq. Taamaattumik kaammattuutigillaqqunaraluaqaaq aningaasanut inatsisissat tullinnguuttut umiarsualiisnnaanermik isuma inissaqartissinnaalerumaaraat.

Pinngortitarput paarilluarniartuaannartariaqarparput, eqqiluitsuutitsinissaaq nunami imartatsinnilu. Qassutaarsiutikut ningittagaarsiutikullu eqqarsaatigalugit piffissanngorsorinarpoq iliuuseqarnissaaq

maannangaaq. Ingasamik Qeqertarsuup tunua eqqarsaatigissangaanni, ukiorpassuarni naluneqarsimanngikkaluartoq qanoq annertutigisumik immap naqqa mingutsinneqartoq iliuseqarniarneq naammaginanngilluinnarsimavoq, equivorlumi maanna. Qangaasimasuuppat Sassuma Arnaata pillareersimassagaluarpaatigut, pisassaarutsilluta. Immaqaluunniimmi taamatut pereerpoq. Ilulissat saaralaannguani aalittannersuaq meeraanerma nalaani takussaaqisoq maanna oqaluttuaannapajaangulermat, avannarparlutillu maanna Ilulissat saavanani aalisartuusimasut Torsukattammut nutsersimalermata.

Eqqakkanut mingutsitsinermut tunngatillugu ajornartorsiut annerpaaq pisortaniinngilaq, innuttaasuniipporli! Inuup akisussaaffini ullumikkut soqutiginnippallaaqai, maangaanaq eqqaanersuaq ingasappallaaqaaq! Naanguna taanna taaneqartartoq Kalaaleq pinngortitamik mianerinnittuuvog? Puisut angusat sissamat qimangaannakkat, aalisakkat puttasuni mikiaattut, puttasuni kikkut tamarmik atorsinnaasaanni ingitassat qimaannakkat teqqarujoortut il.il. Suliniutissaqarpugut tassani imaannangitsumik, aningaasanut inatsimmi inissaqartinneqartariaqarpoq paasisitsiniaanerit SULI erseqqarinnerusut maangaanaq eqqaanerujussuup akiorniarnegarnissaanut. Puussianut assigisaanullu akitsuusersuinissat piunnaarlugit, sulimi pisiarisartussaavagut akitsoraluarpataluunniit atorfissaqartittarsigit, inuup nunatsinni najungaqartup qanoq pinngortitaq eriangisariaqaraa eqqarsarsinnaalersittariaqarparput.

Aalisarneq nunatsinni suli ukiorpanni aningaasarsiornikkut qitiujuarpoq taamaakkallartuartaussaallunilu, eqqartorneqartuarpoq nalittorsaaniarneq, piunerpami maanna? Immaq suli annerusumik naamik? Nunatta nammineq pianik nunatsinni suliffeqarfissuit annersaannik peqarpugut, nioqqtissaninguna ineriartortitseqqinnissaq tassani suliffeqarfissuarmi ajornarsimaqinersog? Pisassiissutit ilaartorujoortuarneriniik akilersinnaanerussannginnerluni nioqqtissiat nalittorsarujussuarneratigut aalisartup isertitassai anninngorsinnaasut pisai qaffatsinnikkaluarlugit? Aqqummi taamaattuusaasoq siunnerfiujuarnikuungunaraluarimat. Nunatta pissarititaanik avammut tunisassiornitsinni siunissaq ungasinnerusoq isigalugu nioqqtissiaqut amerlanerpaat MSC-mik peqalersinnaaneri tamanut iluanaarutaanerpaasinnaavoq. Akileraartarnikkullu aaqqissusseqqinnikkuttaaq, akileraarutip apparsarneqartuarneratigut suli aningaasarsiorneq siumukaraluttuinnartinneqarsinnaammat.

Atassummiik akileraartarnikkut isertitaqaatigisartakkatta nunatta ingerlarnganut nalimmattuunissaat pingaartipparput, imaassanngilarli isertitaqalaalersugullu arsaartulerlutalu, illuanillu akileraaruteqanngingajattut akileraaruttuarisimasaat tamaasa utertoortissanngortuarlugit, akileraartarnikkut pissutsit kipungalluinnarput.

Suliffeqarfinnut akileraarutip maannakkutut inissisimaneraniik ukiumiik ukiumut nammassinnaasarput malillugu apparsarneqartuarnissaa Atassummiik siunertariaannarparput, assakaasummi ingerlallualissappata ataaseq qaarrakuutittuarnerutsigu ingerlanerat sivisungaartarunannigimmat, soorlulusooq namminersortutut aallartitorpassuusarsimangaluit tamanna aqquasaarsimagaattaaq.

Atassummiik aappassaaneerinninnermi taamatut oqaaseqarluta, 2020-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi isummagut apissippagut, neriullutalu naapigiaaffissat assigiinngisut

atorneqarluarumaartut aningaasaqarnermullu ataatsimiitsitaliap pingajussaaneerinninnissamut
sulilluarnissaanik kissaallugit.